

Waraabowga

(waxaa sababa *Treponema pallidum*, ilmaqabato)

CALAAMADAHA IYO SAANSAANTA XANUUNKA

- Heerka 1aad (waraabowga heerka hore)
- Xanuunnada bukaanka waxay bilawdaan toddobaadyada 1-12 ee xiga marka la qaado
  - **Xanuun lahayn**, nabar(nabro) afka, guska, siilka ama dabada ka soo baxa
  - Nabarka(nabraha) waxay ku “dhuuman” karaan saxaaxa ama malawadka
  - Nabarka(nabraha) waxay sii jiri doonaan 1-5 toddobaad
  - Xanuunka(xanuunada) way is ka tagi karaa, laakiin waraabowga dhiiga ayuu ku jirayaa

- Heerka 2aad(waraabowga heerka labaad)
- Saansaanta xanuunka waxay soo baxayaan 6 toddobaad illaa 6 bilood kaddib marka ay nabraha muuqdaan
  - Nabaro jirka oo dhan ka soo baxa
  - Xanuunnada bukaanka oo durayga oo kale la mida
  - Cad cad-dambas oo afka/bishimaha ka soo baxa, agagaarka saxaaxa xonqoro nabro u eg ka soo baxa, iyo/ama timaha oo bida waa ay dhici karaan laakin waa ku yar yihiin

- Heer Dambe
- Meel xanuunaya ama cuncunaya ma laha, waraabowga waxuu weli ku jira jirka waxuuna wax u dhimi karaa wadanaha, maskaxda iyo xibnaha kale muddo ka bacdi (isfililatada heerka saddeexaad)

ISQAADSIINTA

- Waraabowga waxaa laysku qaadsiiyaa:
- Galmada siilka
  - Galmada afka
  - Galmada dabada
  - Hooyada caabuqan ee ilmaha dhashay qaadsiiisa

CILLADAHA

- Haddii aan la daawayn, waraabowga waxay noqon kartaa:
- Mid dadka lala galmoodo la qaadsiiyo
  - Wadna xanuun la qaado
  - Indha beel laga qaado
  - Maskaxda sababta iney wax u dhinto
  - Fududaysa is qaadsiiinta ama gudbinta HIV marka la galmoonayo

- Xiliga uurka waraabowgu wuxuu keeni kartaa:
- Ilmuhu inay uurka hooyada ku dilmaan
  - Cillad ilmuhu ku dhasho
  - Dhibaatooyin xun ay lafaha, maskaxda, sambabada, beerka gaaraan iyo xubno kale ee ilmaha caabuqan ku dhacaan

KA HORTAGISTA

- Laga fogaado galmada saxaax, afka, dabada waa si uga wanaagsan ee STDs looga hortagayo.
- Komdomka caagga ah, marka sidii loogu talagalay iyo sida saxda ah loo isticmaalo, waxa uu yarayn karaa halista isfiilitada keliya marka meesha caabuqan komdom lagu daboolo ama lagu difaaco.
- Komdomka caaga markasta la isticmaalo marka galmada siilka ama dabada la samaynayo.
- Komdomka caagga guska lagu xirto u isticmaal galmada afka.
- Caag ku difaacayo (wax ilkaha difaaca ama komdom dhaxda laga gooyay) galmada afka, siilka ama dabada loo isticmaalo.
- La yareeyo dadka lala galmoodo.
- Dadka lala galmoodo lala socodsiiyo sida ugu dhaqso badan haddii aad caabuqdo.
- Dadka lala galmoodo ee caabuqan waan in la daaweeyo.

BAARITAANKA IYO DAAWAYNTA

- Baaritaan shaqaalaha caafimaad haa qaado haddii caabuq la tuhmo.
- Syphilis waxaa lagu daawayn karaa ayadoo daawada uu shaqaalaha caafimaad soo qoray la qaato.
- Dadka lala galmoodana waa in isla markaa ayagana la daaweeyo.

Ogow: Qofka laga daaweeyay markale ayuu cudurka qaadi karaa.

MACLUUMAAD DHEERAADA, LA XARIIR:

Minnesota Department of Health
 STD and HIV Section
 (Waaxda Caafimaadka Minnesota)
 (Qaybta STD iyo HIV)
 (651) 201-5414; (651) 201-5797 TTY
www.health.state.mn.us/std

Minnesota Family Planning and STD Hotline
 (Qorshaynta Qoyska Minnesota iyo Khadka STD)
 1-800-783-2287 Codka/TTY;
 (651) 645-9360 (Magaalada iyo Degaanada)
www.sexualhealthmn.org

American Social Health Association (ASHA)
 (Iskaashtada Caafimaadka Bulshada American ka - ASHA)
www.ashastd.org

CDC National STD and AIDS Hotlines
 (CDC National STD iyo Khadka AIDS ka)
 1-800-CDC-INFO; 1-888-232-6348 TTY
www.cdc.gov/std

